

ligt Studium. Maaſke da de to forſkjellige Synsmæder kunde udjevnes paa den Maade, at Examen i den Del af Videnskaben, ſom Vedkommende havde gjort til ſærlig Gjenſtand for videnskabeligt Studium, blev afholdt af vedkommende Fagprofessor, medens den øvrige mere almindelige Del af Examen blev afholdt af Examenskommissionen. Paa denne Maade vilde den videnskabelige Fordring viſtnok tilſulde blive tilfredsſtillet, thi den videnskabelige Fordring, ſom kan ſtilles til en ung Mand, der gaar op til Examen, er ikke den, at han har gjenneføjet hele Videnskaben i alle dens Grene og Enkeltheder paa en videnskabelig Maade, men kun den, at han har gjort ſig bekendt med Videnskabens Reſultater helt igennem, og at han derhos har godtgjort ſin videnskabelige Dygtighed eller videnskabelige Værdighed, om jeg ſaa maa ſige, ved blot at gjøre en enkelt Gren af Videnskaben til Gjenſtand for videnskabeligt Studium. Det, tror jeg, maa være et fuldkommen tilfredsſtillende Beviſ i ſaa Henseende. Dette er, tror jeg, en nærmere Udvikling af den Tanke, ſom blev fremſat af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), og ſom jeg ſkal tillade mig at henſtille til den høitærede Miniſters Overveieſe. Endvidere er der, ſom ſagt, den Side af Sagen, at Uni-verſitetsspørgsmaalet ikke drages nærmere ind under nærværende Lovforſlag. Det forekommer mig ikke, at der er Noget til Hinder for, at det enten ſom Helhed eller enkelte Momenter deraf kunne drages ind derunder; men det er ikke draget ind derunder, og naar jeg nu ſkal holde mig nærmere til de Punkter, ſom ere omhandlede i Lovforſlaget, ſaa falde diſſe jo — ſom allerede bemærket — i to Retninger, nemlig dels den, ſom vedrører det organiſatoriske Spørgsmaal, og dels den, ſom vedrører Lønningsſpørgsmaalet. Jeg tror, det er aldeles nødvendigt, at de to Ting holdes ſammen. Men naar jeg nu ſer hen til den Maade, hvorpaa begge diſſe to Opgaver ere bleve tænkt løſte af Regjeringen i Lovforſlaget, kan jeg kun beklage, at Regjeringen har ſtillet ſig ſaa ſuldfærdig paa Uni-verſitetets Standpunkt i ſaa Henseende og har henholdt ſig i alle Hovedpunkter, i Et og Alt — kun med ganſke enkelte mindre betydelige Afvigelſer — til, hvad Uni-verſitetet har foreſlaaet og indſtillet, iſtebeſfor at gjøre Sagen til Gjenſtand for Forhandling fra et andet Synspunkt tillige end Uni-verſitetets. Jeg tror ikke, at Uni-verſitetet er iſtand til at udkaſte Planen til en Reform — jeg tillæder mig at ſige det rent ud —, og det hidrører dels fra, at Uni-verſitetets Mænd kun ere Videnskabsmand eller dog for den overveiende Del kun ere dette, men iſølge deres Stilling ikke have Indſigt i det praktiſke Livs Fordringer, og det hidrører tillige fra et andet Punkt, ſom jeg ikke kan Andet end berøre netop

i Anledning af, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Gooſ) yttrede. Det ærede Medlem udtalte ſin Overbeviſning om, at Folkethinget ikke havde noget ſærligt imod Uni-verſitetet, og at det vilde viſe dette i Gjærning. Ja, Folkethinget har ganſke ſikkert ikke Noget imod Uni-verſitetet — jeg har da aldrig ſporet dette i Folkethinget —, og jeg har det heller ikke, men deſuaagtet have vi ikke den Lillid til Uni-verſitetet, idet det ikke har ſtillet ſig i et ſaadant Forhold til de forſkjellige Samfundſopgaver og Nutidsopgaver, at man ikke kunde tænke, at hele Uni-verſitetets Forhold blev betragtet og behandlet fra et noget andet Synspunkt end det, der gjør ſig gjældende hos den akademiſke Lærerforſamling. Uni-verſitetet har — tror jeg — ikke ſamme Syn paa Uni-verſitetets Formaal ſom vi Andre. Uni-verſitetets Lærerforſamling, ſom har udarbejdet det omfangsrige Bilag til nærværende Lovforſlag, ſtaaer i ſaa Henseende paa et andet Standpunkt, end dette Thing har lagt for Dagen og mange Gange har ſøgt at gjennemføre med Henſyn til de Uni-verſitetet vedrørende Forhold. Betragter man de enkelte Beſtemmelſer i nærværende Udkaſt, vil man finde, at den Indflydeſe, ſom Konſtorium og Lærerforſamlingen hidtil har udøvet, ee bibeholdt. Jeg tror i det Hele taget, at det er en uheldig Grundſætning, ſom er bleven fulgt i diſſe Forhold, at det er Konſtoriets Sag at regjere ſaamange Forhold, iſtebeſfor at Profeforerne kun ſkalde docere. Der er overladt dem den praktiſke Ledelſe af en hel Mængde videnskabelige Anſtalter, ſom den polytekniske Læranſtalt, den botaniſke Have, det zoologiſke Muſeum, der kemiſke Laboratorium, Obſervatorium, det phyſiologiſke Laboratorium og det anatomiſke Muſeum, hvortil eventuelt kommer en Række nye videnskabelige Anſtalter, der ere under Ventilation. Alle de nævnte Anſtalter ere nu undergionne Konſtoriets Ledelſe, og det tilſigtes at lade dem blive derunder og ligeledes at underlægge de nye paa-tænkte Anſtalter Konſtoriets Ledelſe. Jeg tror, at det er en Grundſætning, man mere og mere maa komme bort fra. Det vilde være rigtigt, at diſſe Anſtalter bleve underlagte en ſamlet Beſtyrelſe; thi den Omſtændighed, at vedkommende Profefſor maaſke er den dygtigſte Videnskabsmand i det paa-gjældende Fag, gjør ham ingenlunde til den dygtigſte Adminiſtrator af diſſe praktiſke Anſtalter. Konſtoriets Raad og Anviſning, i det Hele taget den akademiſke Lærerforſamlings, vil ſelvfølgelig have ſtor Indflydeſe paa, hvad der ſkal gjøres, og hvorledes diſſe Anſtalter bør beſtyres, men ſelve Ledelſen bør ikke være overdraget til Konſtorium. Et andet Forhold, ſom endnu viſtnok maa betragtes ſom noget ſkjævt, men ſom forøvrigt ogſaa er bibeholdt i den ligesaa ſkjæve Stillelſe ſom før, er Forholdet mellem Uni-verſitetet og den